

A jelölt kódszáma:

--

Državni izpitni center

M 1 6 1 1 3 1 1 1

TAVASZI VIZSGAIDŐSZAK

MAGYAR NYELV MINT ANYANYELV

1. feladatlap

Iskolai irodalmi esszé (terjedelme legalább 700 szó)

2016. május 4., szerda / 120 perc

Engedélyezett segédeszközök:

A jelölt golyóstollat vagy töltőtollat és helyesírási kézikönyvtart hoz magával.

A jelölt két értékelőlapot és két pótlapot kap a vázlatkészítéshez.

Az elemző-értékelő esszé alapjául szolgáló szöveg perforált lapon van, amelyet a jelölt óvatosan kitép(het).

ÁLTALÁNOS ÉRETTSÉGI VIZSGA

ÚTMUTATÓ A JELÖLTNEK

Figyelmesen olvassa el ezt az útmutatót!

Ne lapozzon, és ne kezdjen a feladatok megoldásába, amíg azt a felügyelő tanár nem engedélyezi!

Ragassza vagy írja be kódszámát (az erre kijelölt helyre ezen az oldalon és az értékelőlapokon)! Kódszámát a pótlapra is írja rá!

A feladatlap egy értekező és egy elemző-értékelő esszé szempontsorát tartalmazza. Az esszé terjedelme legalább 700 szó. Összesen 50 pont érhető el.

A táblázatban jelölje x-szel a választott esszét!

1.	2.

Töltőtollal vagy golyóstollal írjon a **feladatlapba!** Írott betűkkel, olvashatóan írjon, és ügyeljen a helyesírásra! Ha tévedett, a leírtat húzza át, majd írja le újra! Az olvashatatlan esszét 0 ponttal értékeljük. Dolgozata vázlatát írja a pótlapokra, de azt az értékelés során nem vesszük figyelembe.

Bizzon önmagában és képességeiben! Eredményes munkát kívánunk!

A feladatlap terjedelme 12 oldal, ebből 1 üres.

MELLÉKLET A 2. CÍMHEZ

Figyelmesen olvassa el a szövegrészletet!

Akkor, ahogy ott álltak előttem, Henriett arcán komoly mosolya, hirtelen rájöttem, hogy zavar a jelenléte. Zavar, mert bajban van, mert vigyázni kell rá, mert Bálint úgy áll mellette, mint egy testőr, és még csak nem is szólhatok ellene, mert csak vigyázzon is rá ezekben az örült időkben. Az, hogy együtt jöttek át, logikus volt, Heldéket magam láttam elmenni, Henriettnek nem volt szabad egyedül kilépnie az utcára, Bálint nyilván becsengetett érte, áthozta. De ettől azért nem lettem boldogabb. Nem tudom, mennyire érthető, mit éreztem, mert én szerettem Henriettet. Ha nem az eljegyzésem napján érkezik együtt Bálinttal, nem is fut át rajtam semmi rossz érzés, nem reagálok a jelenlétére másképpen, csak úgy, ahogy egyébként, hogy milyen elképesztő helyzetben vannak szegények, és hogy lehetnék még kedvesebb és jobb hozzá, mert ha valakinek, Henriettnek aztán igazán nem valók az ilyen élmények. Szerettem őt, de akkor, azon a napon és Bálint társaságában valahogy felbosszantott, azt éreztem, inkább várta volna meg otthon Held néniéket, és jött volna velük együtt át, miért nincs benne annyi tapintat, hogy engedjen már az eljegyzésünk napján, ha öt percre is, de úgy együtt lenni Bálinttal, hogy nincs nálunk vendég.

Ma már tudom, hogy félt, és azt is, hogy Bálint féltette. Mindegy, nemcsak a tények, az érzések és reakciók is újraélhetetlenek és megmásíthatatlanok. Henriett megcsókolt, suttogott valamit, nyilván gratulált, sokáig tartotta arcát az arcomhoz simítva, én átöleltem a vállát. Belül nem volt bennem semmi melegség, csak valami ingerült indulat. Aztán Henriett félreállt, egészen pontosan mintha eltűnt volna a szemünk elől, és eltűnt apám és anyám és Temesné se látszott, aki kora reggel óta ki s be szaladgált a lakásunkban. Akkor nem regisztráltam a csepp zajt, amely a legutolsó kilépő után az ajtócsukódást jelezte, csak később, sokkal később, mikor tizedszerre, századszorra próbáltam rekonstruálni, mi is történt azon a napon, egyszer csak eszembe jutott a becsukódó ajtó és egy piros ruha, melyet még egy pillanatra felvillanni láttam: Blanka kiterelt mindenkit, és én végre kettesben maradtam Bálinttal.

Őt se láttam soha többé olyannak, mint akkor, és soha többé nem éreztem már iránta azt, amit abban a percben. Most már tudom, hogy az volt a házasságunk és a házaseletünk, az a néhány perc, amit ott töltöttünk ketten, állva egymás előtt, meg sem érintve egymást, csak nézve egymás szemébe, engedve az ifjúság és a szerelem szigorú és fájdalmas törvényeinek, nem is moccanva egymás felé, nem szorulva semmi külső kifejezésre, gesztusra vagy tetre. Az és annyi volt az életünk, sokkal több, mint akármelyik éjszaka azután, hogy a felesége lettem. Évek óta együtt élünk, ha öleljük egymást, még jól is esik, de közben valaki, aki bennünk él, a régi Bálint és a régi Irén ott ül az ágy szélén, és mulat, mint ahogy mulatott az esküvői ebéden, zavarba hozva a tanúkat. Vajon Bálintnak eszébe jutott valamikor, ami nekem annyiszor, hogy ő voltaképpen nem a második férjem nekem, hanem a harmadik, és én neki voltaképpen a második felesége vagyok, nem az első, és nem egy nőtlen férfi és egy elvált nő kötött házasságot egymással a hatvanas évek elején, mikor végre összeházasodtunk, hanem két özvegy, akik közül az egyiknek rövid időre egy, a másiknak meg két másik házassága is volt, két özvegy, akiknek már nem volt illúziója, se várnivalója, csak éppen nem akart egyedül nekiindulni annak az útnak, ami a halál felé visz, és amit rossz megtenni egyedül. Ám ha időnként egymás karjaiban vannak is, meg jól megférnek egymással, azért titokban mindegyik ráemlékezik első házasságra, arra az igazira, arra a felejthetetlenre, arra a Bíró Bálintra, aki meghalt Henriettel, az őrnaggyal és Heldékkal együtt, és arra az Elekes Irénre, aki szintén meghalt ugyanakkor, az hogy tudott szeretni, annak milyen volt a mosolya, és akkor elnémul, és a másik tudja, csak éppen belefáradt már, hogy fájdalmat érezzen emiatt, hogy házastársa most az első házasságára emlékszik, és mert bölcs már és nem fiatal, nem zavarja meg a másikat az emlékezésben. Ha nagyon erős azon a napon, még bosszút is állhat rajta a maga különös módján, úgy, hogy ő is emlékezni kezd hirtelen, és elismétli magában, milyen nagy hajad volt, és most kopaszodol, milyen nagy kék szemed, most nem látsz rendesen szemüveg nélkül, milyen tehetségesnek gondoltunk, s milyen jelentéktelen vagy voltaképpen, milyen kimondhatatlanul szerettelek, és most már csak az köt hozzád, igaz, hogy az aztán holtig és eltéphetetlenül, hogy azonosak emlékeink a Katalin utcáról.

Üres oldal

M 1 6 1 1 3 1 1 1 0 5

1. „A jellem sors.” (Sylvia Plath)

(Értekező iskolai irodalmi esszé Bernhard Schlink *A felolvasó* és Szabó Magda *Katalin utca* című regénye alapján)

Szempontok:

- Ismertesse a két regény témájának és történelmi háttérének összehasonlíthatóságát!
- Mutassa be Irén és Hanna azon személyiségjegyeit, amelyek alapján a két nő rokonítható! Vizsgálja meg, hogyan befolyásolták a külső tényezők és jellemvonásai Irén sorsának alakulását, és hogyan Hannáét! Magyarázza meg, milyen felismerésekig jut el Irén saját felelősségét illetően, és milyenekig Hanna!
- Fejtse ki, Ön az adott körülmények ismeretében miben és mennyiben tartja felelősnek az egyik, és mennyiben a másik szereplőt! A dolgozattímet értelmezve fejtse ki véleményét annak igazságtartalmáról!

2. „Az ember emlékekből áll. Ennyi vagyunk [...]. Mi magunk is emlékek vagyunk, történetekre fűzve – amiket elmesélünk magunknak magunkról.” (M. Lawrence)

(Elemző-értékelő iskolai irodalmi esszé Szabó Magda *Katalin utca* című regényének részlete alapján)

Szempontok:

- Mutassa be a szövegrészlet elbeszélőjét, fogalmazza meg, miért volt sorsfordító számára az eljegyzése napja!
- Elemezze, hogyan érez ezen a napon Irén Henriett, és hogyan Bálint iránt, majd a regény ismeretében magyarázza meg, majd mikor és miért még érez hasonlóan Henriett iránt! Az „Az és annyi volt az életünk” gondolatot értelmezve vizsgálja meg, hogyan látja Irén a házasságban élő önmagukat, és mivel magyarázza összetartozásukat! Fejtse ki, Ön is így látja-e!
- A dolgozattímet szem előtt tarva fejtse ki, Ön szerint az elbeszélő miért mesélte magának újra önmaga történetét, továbbá azt, hogy mi emberek miért teremtjük meg magunknak a saját 'Katalin utcánkat'!

A szempontok sorrendjét nem kötelező betartani.

Ügyeljen a dolgozat szerkezetére, valamint a stilisztikai és a nyelvi megformálásra!

A szürke mezőbe ne írjon!

A szürke mezőbe ne írjon!

M 1 6 1 1 3 1 1 1 0 7

Ruled lines for writing

M 1 6 1 1 3 1 1 1 0 9

Lined writing area consisting of 27 horizontal lines.

Lined writing area with horizontal lines for text entry.